

Perstekst

Mercuriale 2019: een visie op de strafketen en de alternatieve (buitengerechtelijke) afhandeling

Vorig jaar handelde de mercuriale over de problemen op het einde van de klassieke strafketen: de strafuitvoering die volgt op opsporing en vervolging en beoordeling door de bodemrechter.

Op 2 september 2019 wordt terug naar het begin gegaan in de strafketen: naar het ogenblik van overgang van de behandeling van strafbare feiten vastgesteld door de politie naar het parket en de mogelijkheden die het parket heeft om buitengerechtelijk af te handelen of om de ingestelde strafvordering sneller af te sluiten ter beveiliging van deze strafketen in het belang van een goede rechtsbedeling, efficiëntie en effectiviteit.

Dit geeft de procureur-generaal de gelegenheid om een aantal ressortelijke initiatieven of praktijken toe te lichten zoals het project M in Limburg.

De waarborgen waarmee de verruimde minnelijke schikking omringd wordt en de ervaringen met de procedure van schuldig pleiten worden besproken.

Tevens wordt een overzicht gegeven van de nieuwe mogelijkheden die geboden worden door het nieuwe Vlaamse jeugdsanctiedecreet om af te handelen buiten de jeugdrechtbank om. Dit jeugddelinquentiedecreet trad in voege op 1 september 2019.

Ook wordt stilgestaan bij de noodzakelijke omkadering door de partners om de nieuwe vormen van bemiddeling en maatregelen uit te werken.

De procureur-generaal heeft zich hierbij laten inspireren op een aantal teksten van collega's van het ressort Antwerpen-Limburg die een bijdrage hebben geleverd tot het zichtbaar en publiek maken van het strafrechtelijk beleid dat rond alternatieve en buitengerechtelijke afhandeling wordt gevoerd en zal gevoerd worden.

De tekst die hierna volgt rond het project M geldt als officiële versie van de mercuriale 2019.

Het is van het grootste belang dat de samenleving geïnformeerd wordt dat buitengerechtelijke afhandeling geen zaak is van achterpoortjes bij het

Openbaar Ministerie, of van werklastvermindering of afkooppraktijken, maar dat het gestoeld is op beleidskeuzes die de meest relevante maatschappelijke reactie naar daders van strafbare feiten toe nastreven en dit in functie van de doorlooptijden en van de belangen van de maatschappij en van de slachtoffers.

Deze beleidskeuzes zijn mogelijk gemaakt door de wetgevers van het federale en decretale niveau die ervoor zorgden dat deze zogenaamde alternatieve procedures omkaderd worden door waarborgen met het oog op rechtvaardige behandeling en het respect van het vermoeden van onschuld scherp stellen. Zeer recente wetgeving heeft deze tendens nogmaals bevestigd.

Het hoeft geen betoog dat het lineair en stelselmatig vatten van de klassieke strafrechtsketen onvermijdelijk zou leiden naar het failliet van de werking van justitie en tot een onvermijdbare overbelasting van hoven en rechtbanken. Het Openbaar Ministerie heeft hierin een rol te vervullen.

Kritisch nadenken over buitengerechtelijke afhandeling opent een debat dat hopelijk niet enkel binnen magistratuur en advocatuur zal gevoerd worden, maar ook binnen de (Antwerpse) academische wereld.

De mercuriale geeft dan ook graag een aanzet tot een boeiend en veelbelovend debat rond de strafrechtsbedeling en alternatieve afhandeling door het OM en zijn partners.